

Sarajevo, 18.07.2016. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
11.07.2016.- 15.07.2016.

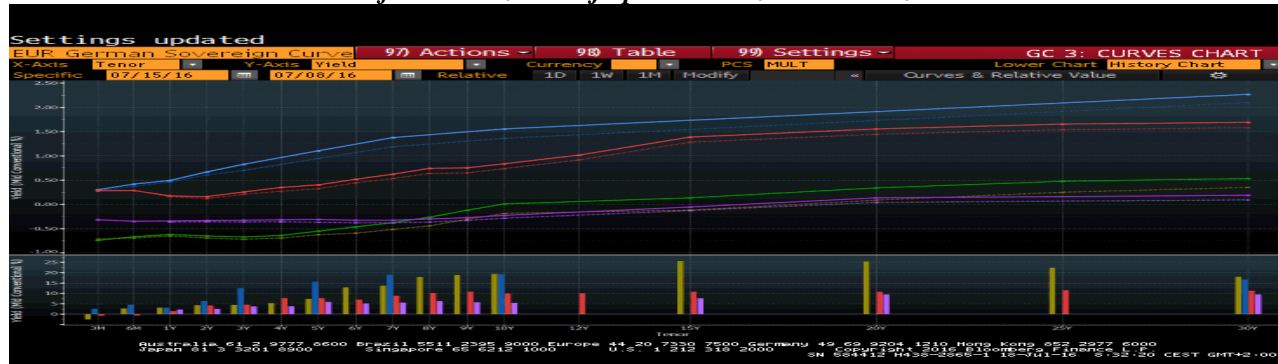
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	8.7.16	-	15.7.16	8.7.16	-	15.7.16	8.7.16	-	15.7.16	8.7.16	-	15.7.16
2 godine	-0,69	-	-0,65	0,61	-	0,67	0,12	-	0,17	-0,35	-	-0,33
5 godina	-0,62	-	-0,55	0,95	-	1,10	0,33	-	0,40	-0,37	-	-0,31
10 godina	-0,19	-	0,01	1,36	-	1,55	0,74	-	0,83	-0,28	-	-0,23

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	8.7.16	-	15.7.16
3 mjeseca	-0,716	-	-0,742
6 mjeseci	-0,694	-	-0,667
1 godina	-0,631	-	-0,597

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 15.07.2016. godine (pune linije) i 08.07.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Istraživanje Reutersa, objavljeno početkom proteklog tjedna, pokazalo je da većina sudionika na tržištu novca ne očekuje da će ECB na ovomjesečnoj sjednici uvoditi bilo kakve dodatne stimulanse, uprkos provoditno zabilježenoj reakciji tržišta na odluku o Brexitu i špekulacijama da bi veće središnje banke mogle da uvedu dodatno stimulatvnu monetarnu politiku. Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su u promatranom razdoblju povećani sa rekordno niskih razina koje su zabilježene u tjednu ranije, iako je na tržištu i dalje prisutna povećana potražnja za sigurnijim investicijama, usljed neizvjesnosti oko Brexita te situacije u bankarskom sektoru Italije. Na tjednoj razini, prinos desetogodišnjih obveznica je sa rekordno niskih -0,189% povećan na 0,006%.

Središnja banka Francuske je potvrdila ranija očekivanja tromjesečnog rasta GDP-a od 0,2% u drugom tromjesečju ove godine. MMF je za Francusku zadržao nepromijenjenu prognozu gospodarskog rasta za tekuću godinu (1,50%), ali je smanjio prognoze za narednu godinu na 1,25% sa ranijih 1,50%. GDP-a Italije će prema prognozama MMF-a ove godine bilježiti rast manji od 1%, te samo nešto iznad te razine u 2017. godini. Također, u mjesečnom biltenu Centralne banke Italije je navedeno da bi gospodarski rast zemlje u narednoj godini mogao iznositi oko 1%.

Na održanim aukcijama tijekom proteklog tjedna zabilježene su rekordno niske razine prinosa. Po rekordno niskom prinosu Njemačka je emitirala šestomjesečne (-0,668%), Francuska tromjesečne (-0,58%), šestomjesečne (-0,581%) i jednogodišnje (-0,582%), a Belgija jednogodišnje (-0,577%) trezorske

zapise, kao i Španjolska i Italija koje su emitirale jednogodišnje trezorske zapise po prinosima od -0,187% i -0,176%, respektivno. Također, obveznice dužeg roka dospijea su emitirane po rekordno niskim prinosima, te je Njemačka po prvi put emitirala obveznice sa dospijecom od 10 godina po negativnom prinosu (-0,05%), a Nizozemska obveznice ovog dospijea po prinosu od 0,043%, dok je Italija emitirala trogodišnje (-0,04%) i sedmogodišnje (0,63%) obveznice, te obveznice sa dospijecom od 16 godina (1,57%) i 20 godina (1,88%).

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – EZ	LIPANJ	0,9%	0,9%	0,8%
2.	Stopa inflacije – Njemačka	LIPANJ	0,2%	0,2%	0,0%
3.	Stopa inflacije – Francuska	LIPANJ	0,2%	0,1%	0,5%
4.	Stopa inflacije – Austrija	LIPANJ	-	0,6%	0,6%
5.	Stopa inflacije – Španjolska	LIPANJ	-0,9%	-0,9%	-1,1%
6.	Stopa inflacije – Italija	LIPANJ	-0,3%	-0,2%	-0,3%
7.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	SVIBANJ	-0,8%	-1,2%	1,4%
8.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	SVIBANJ	1,1%	-0,6%	1,8%
9.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR)	SVIBANJ	25,0	24,5	25,4
10.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	SVIBANJ	-	2.241,8	2.230,9

SAD

Protekli tjedan je obilježio rast tražnje za rizičnijom financijskom aktivom, što je utjecalo na rast prinosa američkih obveznica na tjednoj razini. Američki dionički indeks Dow Jones je tijekom trgovanja u petak povećan na rekordno visoku razinu od 18.516,55 bodova, dok je indeks S&P 500 rekordno visoku razinu od 2.163,75 bodova zabilježio na zatvaranju tržišta u četvrtak. Fedovi zvaničnici su tijekom proteklog tjedna davali izjave o svojim očekivanjima o pitanju budućeg kretanja referentne kamatne stope. Sudeći prema njihovim izjavama, evidentno je da članovi ovog tijela imaju različit stav o pitanju broja povećanja ovog instrumenta monetarne politike, ali je evidentno da se gotovo svi zalažu za najmanje jedno povećanje do kraja ove godine. Sudeći prema kretanjima fjučersa na Fedovu referentnu kamatnu stopu, sudionici na financijskom tržištu su, također, povećali očekivanja da će Fed uskoro povećati referentnu kamatnu stopu, te su vjerojatnoće ovog događaja povećane na razinu od 8% za srpanjski sastanak FOMC-a, 21% za rujanski, 22% za sastanak u studenom i 44% za sastanak u prosincu.

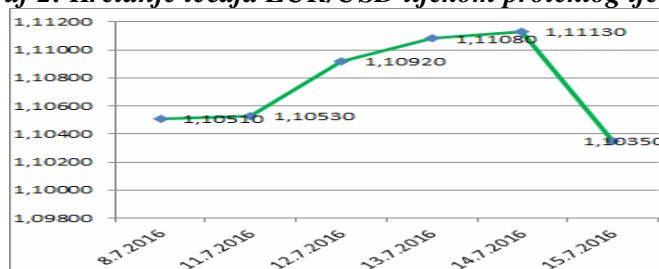
Prema Fedovom izvješću o kretanju američkog gospodarstva, poznatijem kao „Beige Book“, tijekom proteklih mjesec i po dana zabilježen je skroman ekonomski rast, kao i blago povećanje cijena dobara i usluga, te blago smanjenje osobne potrošnje. Prema ovom izvješću, dvanaest Fedovih regija nije izrazilo potrebu za naglim povećanjem referentne kamatne stope. Ekonomska očekivanja su generalno pozitivna, što uključuje maloprodaju, radnointenzivni sektor i tržište nekretnina.

Tablica 4.: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Fedov indeks uvjeta na tržištu rada	LIPANJ	-1,2	-1,9	-3,6
2.	Indeks maloprodaje (M/M)	LIPANJ	0,1%	0,6%	0,2%
3.	Indeks cijena uvezenih dobara (G/G)	LIPANJ	-4,6%	-4,8%	-5,0%
4.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	LIPANJ	0,0%	0,3%	-0,1%
5.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	LIPANJ	1,1%	1,0%	1,0%
6.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	LIPANJ	0,3%	0,6%	-0,3%
7.	Indeks iskorištenosti kapaciteta	LIPANJ	75,1%	75,4%	74,9%
8.	Indeks radnointenzivne proizvodnje (M/M)	LIPANJ	0,3%	0,4%	-0,3%
9.	Mjesečno stanje proračuna (USD milijardi)	LIPANJ	19,0	6,3	-52,5
10.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	2. SRPANJ	269.000	254.000	270.000

USD je aprecioirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD smanjen sa razine od 1,1051 na razinu od 1,1035, što je na tjednoj razini smanjenje od 0,14%.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna održana je sjednica MPC BoE na kojoj nije došlo do promjena u monetarnoj politici koja se trenutačno implementira. Iako su neki ekonomisti očekivali da bi moglo doći do smanjenja referentne kamatne stope na 0,25%, to se nije desilo, te je glasovanjem 8:1 zadržana na sadašnjoj razini. Jednoglasno je donesena odluka o zadržavanju programa kvantitativnih olakšica u sumi od 375 milijardi GBP. U odsustvu budućih pogoršanja, kompromisa između podrške gospodarskom rastu, kao i vraćanja inflacije na ciljane i održive razine, većina članova MPC BoE, ipak, očekuje da će u kolovozu monetarna politika biti ekspanzivnija. Iz BoE je priopćeno da će novi stimulansi najvjerojatnije biti objavljeni u naredna tri tjedna, kao “paket mjera”, u momentu kada se ocjeni kako je Brexit pogodno ekonomiju.

Glavni ekonomista BoE, Haldane, u petak je priopćio da BoE mora djelovati promptno i dubinski, kako bi stimulirala ekonomiju i potakla povjerenje. U njegovom prvom obraćanju nakon odluke o podršci referendumu, Haldane je istakao da BoE treba da izađe sa paketom multikomplementarnih mjera monetarnih olakšica u razdoblju do 4. kolovoza, kada se održava naredni sastanak MPC BoE. Haldane je istakao da ovaj monetarni odgovor, ukoliko se njime žele potaknuti očekivanja i povjerenje, mora biti dostavljen promptno i da pod “promptnim” misli naredni mjesec.

Guverner BoE, Carney, izjavio je da rezultati referenduma utječu na ekonomiju Velike Britanije i mogli bi potaći BoE da djeluje, čime je nagovijestio moguće monetarne stimulanse. Zapisnik sa sastanka Financijskog komiteta BoE, pokazao je da članovi ovog tijela nisu imali primjedbe na smanjenje kapitalnih zahtjeva komercijalnih banaka. U zapisniku je navedeno da će Financijski komitet pratiti ekonomske tokove te poduzimati potrebne aktivnosti u budućnosti kojima bi podržali financijsku stabilnost.

Theresa May je u srijedu zvanično postala novi premijer Velike Britanije. Ova vijest je na kratko ublažila volatilnost GBP, jer je protumačena kao stabilizacija političkih prilika u Velikoj Britaniji.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	RICS balans cijena kuća	LIPANJ	10%	16%	19%
2.	Građevinski sektor (G/G)	SVIBANJ	-3,5%	-1,9%	-0,6%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecioirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je bilježio pad sa razine od 0,85245 na razinu od 0,83661, dok je tečaj GBP/USD povećan sa razine od 1,2954 na razinu od 1,3192.

JAPAN

Prema rezultatima parlamentarnih izbora u Japanu, objavljenim početkom proteklog tjedna, vladajuća koalicija japanskog premijera Abea osvojila je većinu na izborima za gornji dom Parlamenta (Senat), odnosno 2/3 glasova potrebnih za reviziju japanskog ustava. Premijer Abe je najavio novi paket fiskalnih stimulansa usmjerenih na poticanje potrošnje. Istodobno, Vlada Japana je smanjila prognoze za potrošačku inflaciju za tekuću fiskalnu godinu, na 0,4% sa 1,2%, koliko je prognozirano u siječnju, dok za narednu fiskalnu godinu Vlada prognozira stopu od 1,4%.

Pored smanjenja prognoza vezanih za inflaciju, Vlada Japana je, također, revidirala naniže i prognoze gospodarskog rasta za tekuću godinu, te se očekuje rast od 0,9% u odnosu na 1,7%, koliko je prognozirano u siječnju. Iz Vlade Japana je priopćeno da će BoJ u narednom razdoblju odlučivati o koracima monetarne politike, utemeljenim na tržišnim kretanjima i ekonomskom okruženju. U petak je priopćeno da su Ministarstva financija i rada u Japanu izradila plan reforme zapošljavanja, koji će pratiti paket mjera poticaja u sumi preko 10 bilijuna JPY. Navedene reforme uključuju ograničenja prekovremenog rada u nekim industrijama.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

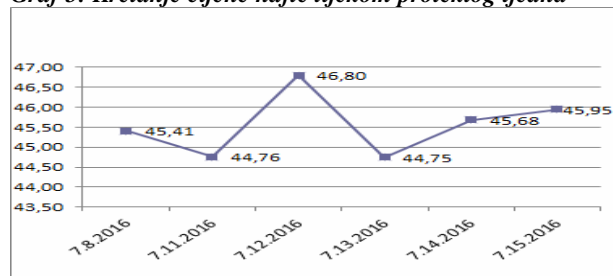
	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Monetarni agregat M2 (G/G)	LIPANJ	3,4%	3,4%	3,4%
2.	Monetarni agregat M3 (G/G)	LIPANJ	2,8%	2,9%	2,9%
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	LIPANJ	-4,2%	-4,2%	-4,3%
4.	Strojarske porudžbine (G/G)	SVIBANJ	-8,7%	-11,7%	-8,2%
5.	Porudžbine strojarskih alata (G/G) P	LIPANJ	-	-19,9%	-24,7%
6.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	SVIBANJ	-	-0,4%	-3,3%
7.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	SVIBANJ	-0,7%	-0,7%	0,7%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio rast sa razine od 111,11 na razinu od 115,69. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY povećan sa razine od 100,54 na razinu od 104,88.

NAFTA I ZLATO

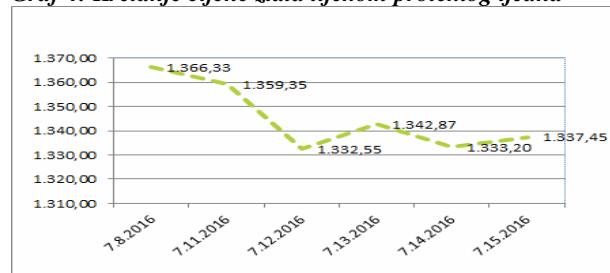
Na otvaranju njujorške burze u utorak cijena nafte je iznosila 45,41 USD (41,09 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena nafte je bilježila smanjenje, te se nalazila na najnižoj razini u posljednja dva mjeseca. Već u utorak cijena nafte je bilježila rast, nakon što je objavljeno izvješće OPEC-a u kojem je navedeno da analitičari ove institucije očekuju da bi globalna tražnja za naftom tijekom naredne godine mogla da bude veća od njene ponude. Globalna tražnja za naftom bi tijekom naredne godine mogla da iznosi oko 95,3 milijuna barela dnevno, dok se istodobno očekuje da bi globalna ponuda ovog energenta mogla da iznosi oko 94,3 milijuna barela dnevno. Cijena nafte je ponovo smanjena u srijedu, kada je objavljena informacija o manjem od očekivanog smanjenju američkih zaliha nafte, za 2,55 milijuna barela. Također, utjecaj na smanjenje cijene nafte imalo je objavljivanje informacije o povećanju zaliha destilata nafte na najvišu razinu u posljednjih šest mjeseci. Tijekom trgovanja u četvrtak, cijena nafte je zabilježila korekciju naviše. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 45,95 USD, (41,64 EUR), što na tjednoj razini predstavlja rast od 1,19%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.366,33 USD (1.263,39 EUR). Nakon što je šest tjedana zaredom cijena zlata bilježila rast, tijekom proteklog tjedna je taj trend prekinut. Utjecaj na ovakvo kretanje cijene ovog plemenitog metala imala je povećana tražnja investitora za rizičnijom financijskom aktivom, na šta upućuje činjenica da su američki dionički indeksi Dow Jones i S&P 500 tijekom proteklog tjedna bilježili rekordno visoke razine. Očekivanja da bi Bank of England i japanska Vlada mogli pružiti dodatne monetarne i fiskalne stimulanse svojim gospodarstvima, potakla su tražnju investitora za aktivom koja nosi više stope povrata. Cijena ovog plemenitog metala je smanjena tijekom trgovanja u četvrtak, nakon što su se kreatori britanske monetarne politike suzdržali od smanjenja referentne kamatne stope, koje su mnogi sudionici na tržištu očekivali. Prema podacima koje objavljuje Bloomberg, tijekom proteklog tjedna je zabilježeno smanjenje investicija u financijske derivate koji u osnovi imaju zlato. Tijekom trgovanja u petak zabilježen je rast cijene zlata na razinu od 1.337,45 USD (1.212,01 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.